

QUÈ CAL SABER?

JOSEP TRUETA I RASPALL (1897-1977)

Aquest és el primer full del QUÈ CAL SABER? que porta el nom d'una persona. Unint-nos a la commemoració del centenari del naixement de qui fou -i segueix essent-ho- un català universal, farem una repassada a alguns mots la utilització correcta dels quals constituirà el millor homenatge que podem retre al doctor Trueta (president de la SCB del 1971 al 1973).

Una de les parts del nostre cos més maltractades des del punt de vista de la llengua són els **malucs**, que encara hi ha gent entestada a anomenar *caeres*. De vegades, per causa de l'**artrosi** (no *artrosis*), de l'**osteoporosi** (no *osteoporosis*) o d'una **fractura**, aquesta regió osteoarticular ha de ser substituïda per una **pròtesi** (no *pròtesis*). Avui en dia, que ens passem tant de temps **asseguts** (no *sentats*) davant de l'ordinador, hem de tenir cura de mantenir una postura correcta per tal de no perjudicar l'**espinada** o **columna vertebral**.

Diferents afeccions tractades pel **traumatòleg** poden ser solucionades per mètodes més suaus. Aquest és el cas del **colze de tenista**, **muscle de tenista** o **puny de tenista**. Aquesta darrera afecció és la **tendovaginitis** dels tendons del **puny** o **canell** (no *munyeca*). Si ens donen una **puntada de peu** (no *patada*) a la **canyella** (no *espinilla*), o bé a la **natja** (no *nalga*), probablement no haurem d'anar a **cal metge** (fixeu-vos en l'expressió), però és molt possible que ens surti un **hematoma**, **blau** o **morat** (mai un *cardenal*). La part oposada a la canyella és el **panxell** o **tou de la cama** (no *pantorrilla*).

Entre els materials més abundants en el consultori d'un traumatòleg, hi ha la **bena**, amb la qual es fa l'**embenat** per aguantar en el seu lloc un **apòsit** o una **fèrula** o per protegir i subjectar una part del cos. El conjunt de materials que aplicats formen l'embenat és l'**embenatge**. Per acabar, direm que hi ha qui té una **bena davant dels ulls** (no veu la realitat) sense intervenció mèdica, i hi ha qui, sense ser professional de la salut, **lleva la bena dels ulls** a altres persones (les desenganya).

Comissió de Lexicografia de la Societat Catalana de Biologia

Amb la col·laboració del TERMCAT